

Miljö- och förarsignaler. Sandra Tellström

Hundar lär sig blixtnabbt. Vi utnyttjar inte alls detta på de sätt vi borde – oftast arbetar detta snarare emot oss. Men blir man uppmärksam på detta, på miljösignaler så kan vi använda det till vår fördel.

När jag var ute och gick i morse hade jag min 6 månaders alaskan malamute Canada med mig, hon gick lös. Benen fulla av spring för hon som en tok över stock och sten – hög av lyckoruset att få göra av med all den där energin som bara måste få komma ut. Hon rusar ut på en mycket lerig åker och jag ropar på henne, hon slår i sann unghunds anda dövörat till och jag ropar glatt, uppmuntrande ytterligare ett par gånger och när hon kommer får hon en massa förstärkning.

När vi sen är på väg hem igen passerar vi samma ställe, ca 50 meter innan så sätter hon av som ett skott till samma ställe på åkern där hon var innan. Där ställer hon sig blixstill och ser med mycket förväntansfulla ögon på mig. *"Se mig då matte, du blev ju så glad sista jag stod här – och sen fick jag godis!"* Mmm. **Hundar lär sig blixtnabbt.**

Klart, det var ju för henne massa förstärkning på själva platsen, en matte som ropar glatt och man får en massvis av uppmärksamhet plus godis när man kommer in. Detta blev en miljösignal för henne – platsen/miljön betydde förstärkning för henne. Hundar gör beteenden som lönar sig. *Enkelt.*

Ett annat exempel på miljösignal är husses bil som kör upp på uppfarten – det betyder att han snart ger dig uppmärksamhet och då vrålskaller man. Signalen (det omedvetna kommandot) för skall blir husses bil – hänger ni med?

Att matte sätter på sig en viss typ av skor betyder skogspromenad och är en signal för hunden att gå i taket, när hunden erbjuder dig ett frivilligt "sitt" är miljösignalen (det omedvetna kommandot) troligtvis att du står och väntar. När hunden hoppar in i bilen är signalen förmodligen att du öppnar bakluckan. Livet är fullt med miljösignaler. Signaler som talar om för hunden – Här finns möjlighet till förstärkning/belöning!

Hur ska vi då använda dem till vår fördel? Först måste vi bli medvetna om vilka miljösignaler hunden har i sitt liv – sen kan vi välja att förstärka dem ytterligare, eller dämpa dem med för den delen - om det är möjligt. Ofta är miljösignalerna inlärd för att de är "självförstärkande" för hunden vilket försvårar en utsläckning. Men tänk till vad det är som förstärker hundens beteende och försök ta bort, dämpa det. Exempelvis – när husse kommer hem så går han aldrig genast in till hundarna – förstärkningen i att man får husses uppmärksamhet uteblir, signalen (husses bil) minskar i värde.

När jag började gå mina morgonpromenader och kom ut sex på morgonen så satte hundarna igång och skällde och ylade – för det betyder nio av tio gånger när jag kommer ut ur huset att jag går in till dem. Efter ca 4-5 dagar hade de lärt sig att miljösignalen att jag kommer ut på morgonen inte betyder något, ger ingen förstärkning. De är nu knäpptysta när jag kommer ut på morgonen, MEN det har inte stoppat dem från att skälla och yla när jag kommer ut ur huset övrig tid på dagen. Deras tysta beteende gäller bara på morgonen – med andra ord är det flera signaler i detta som indikerar för dem att just denna situation på morgonen inte leder till uppmärksamhet.

Det är andra miljösignaler som ska samverka för att ge utlopp för beteendet. Miljösignaler som sker innan jag ens klivit ut ur dörren, de hör att jag inte går in i köket, att jag inte sätter på mig "hundgårds" stövlarna, att det inte skramlar i huset innan jag gått ut. När jag kliver ut så går jag först till skoterförrådet för att hämta koppel, jag säger ingenting, jag vänder dem ryggen, alla är de signaler som de har lärt sig betyder att jag inte kommer ge dem uppmärksamhet – och beteendet att skälla och yla uteblir som följd av detta.

Jag kan utnyttja miljösignaler till min fördel, ett exempel, när vi går längs med vägen och det kommer en bil har mina hundar själva lärt sig att komma till min vänstra sida. Bilen är en miljösignal för godis, jag behöver inte säga något – hunden har lärt sig detta själv, jag har bara förstärkt signalen/bilen med godis. Så sakteligen har jag valt att ge belöningen på min vänstra sida och hundarna har lärt sig att när det kommer en bil – då kommer det godis på mattes vänstra sida.

När jag ska åka på simträning med Snö vet han alltid det och visar det genom överdriven uppspelthet redan i hallen innan vi kliver ut till bilen. Jag tycker inte jag gör något annorlunda än om vi går ut för att bara gå och han då inte reagerar på samma uppspelta sätt. Något är det och han har lärt sig det. Ni har säkert massa sådana exempel också med era hundar om ni tänker efter. Hundar är experter på att upptäcka olikheter i beteenden, att sätta saker i sammanhang, att lägga ihop ett plus ett. Detta har hunden genetiskt i sig sedan långt tillbaka och det ligger ett stort överlevnadsvärde i det. Börja fundera på hur oerhört många miljösignaler hunden har i sitt liv, som talar om långt mer för hunden än du någonsin kan göra. Blir du medveten om hundens miljösignaler så kan du vara med och styra hundens beteende till viss del men framför allt kan du FÖRSTÅ varför hunden beter sig som den gör i olika situationer. **Grundregeln är enkel – hunden gör det som lönar sig.** Kan du påverka vad som lönar sig och inte för hunden, så har du kommit en bra bit i din hundträning.